

**ВОЛОНТЕРСТВО ЯК ПОЗНАВЧАЛЬНИЙ ВЕКТОР ФОРМУВАННЯ
ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ
СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ ТА ГРОМАДЯНСЬКОЇ
ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ**

**(на прикладі організації діяльності молодіжного волонтерського
інформаційно-просвітницького міні-проєкту
«Школа молодого споживача»)**

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 ПРАКТИКА МОЛОДІЖНОЇ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА РОЛЬ ВОЛОНТЕРСТВА У ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ ТА СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ	9
1.1 Практика молодіжного волонтерства у світі та Україні.	9
1.2 Роль волонтерства у професіоналізації та соціалізації особистості студентів КДКЕТ в умовах освітнього закладу	11
1.3 Дослідження мотивації студентів КДКЕТ до волонтерської діяльності.....	12
РОЗДІЛ 2 ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ НА ПРИКЛАДІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНОГО ВОЛОНТЕРСЬКОГО ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОСВІТНИЦЬКОГО МІНІ- ПРОЄКТУ «ШКОЛА МОЛОДОГО СПОЖИВАЧА»	14
2.1 Загальна характеристика інформаційно-просвітницького міні-проєкту «Школа молодого споживача»	14
2.2 Організаційно-методичне забезпечення діяльності інформаційно- просвітницького міні-проєкту «Школа молодого споживача»	18
2.2.1 Принципи діяльності міні-проєкту	18
2.2.2 Функції міні-проєкту	18
2.2.3 Модель організаційно-методичного забезпечення фахово спрямованої волонтерської діяльності міні-проєкту.....	19
2.2.4 Формений одяг волонтера як частина концепції волонтерського руху.....	22
2.3 Результати реалізації волонтерського міні-проєкту «Школа молодого споживача» в напрямку формування фахової компетентності, громадянської	

відповідальності та професійно орієнтованої соціальної активності студентів	24
ВИСНОВКИ	25
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ	28
ДОДАТКИ	29

ВСТУП

В сучасних умовах господарювання кадровий ринок країни має потребу в добре підготовлених фахівцях – товарознавцях, комерсантах, менеджерах, які повинні володіти професійними компетенціями, сучасним світоглядом, навичками індивідуальної та колективної професійної діяльності.

Криворізький державний комерційно-економічний технікум готує фахівців для сфери торгівлі, готельно-ресторанного сервісу та послуг. Згідно з освітньо-професійною програмою спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (*Додаток А*) перед навчальним закладом поставлено завдання: забезпечити формування у молодших спеціалістів ряду загальних та фахових компетентностей, що буде запорукою їх подальшого працевлаштування, професійної мобільності та життєвого успіху.

Але студенти, випускники КДКЕТ повинні гарантовано мати не тільки якісну фахову підготовку, а і високий рівень соціальної активності, громадянської відповідальності. Цьому сприяє відповідна побудова освітнього процесу, а також їх різнопланова позанавчальна робота в професійно орієнтованих клубах, гуртках, проєктах, винайдення викладачами спецдисциплін цікавих інноваційних форм формування у студентів фахових компетенцій та професійно орієнтованої соціальної активності. Серед таких форм роботи з молоддю особливе місце посідає волонтерство.

Автор наукової роботи (студент 2 курсу спеціальності «ПТБ», волонтер з 2-х річним стажем) та його керівник, викладач товарознавчих дисциплін, що більше 5-ти років організує та координує роботу професійно орієнтованого волонтерського інформаційно-просвітницького міні-проєкту «Школа молодого споживача», що працює у складі Молодіжного волонтерського руху КДКЕТ «Територія студентських ініціатив», власним досвідом підтверджують, що використання позанавчального процесу у єдності з навчанням (лекції, практичні, семінарські та ін.) значно підвищують якість професійної підготовки майбутніх товарознавців-комерсантів. Тому, орієнтуючись на власний досвід та

у контексті означеної проблеми, автор вбачає, що волонтерська діяльність студентів – це невичерпний позанавчальний додатковий ресурс, який допомагає:

- 1) розвивати професіоналізацію особистості студента-товарознавця;
- 2) поглибити інтерес до обраної професії та розвивати почуття професійної відповідальності;
- 3) набувати практичний власний досвід соціальної активності та досвід формування громадянських цінностей;
- 4) розвивати комунікативні здібності, усвідомити соціальний сенс своєї професії, підвищувати персональну пізнавальну активність, прагнення формувати якості, практичний досвід, що необхідні у подальшій роботі;
- 5) формувати психологічну готовність до самостійної практичної роботи після закінчення технікуму.

Відтак, **об'єктом дослідження** автора роботи є: фахово та соціально орієнтована діяльність студентів-волонтерів.

Предмет дослідження: принципи організації та інформаційно-методичного забезпечення діяльності студентського волонтерського інформаційно-просвітницького міні-проєкту «Школа молодого споживача».

Мета дослідження: визначити, теоретично обґрунтувати та експериментально підтвердити ефективність діяльності волонтерського міні-проєкту «Школа молодого споживача» як форми професіоналізації та соціалізації студентів спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» в умовах навчального закладу.

Гіпотеза дослідження: ґрунтується на припущенні, що професійно та соціально орієнтована волонтерська діяльність студентських груп буде результативною, якщо: у студентів стимулюється розвиток особистісно значущих якостей до волонтерської роботи; у волонтерів формуються необхідні знання, уміння та навички для здійснення певного напрямку інформаційно-просвітницької діяльності; роботу студентської волонтерської групи координує підготовлений фахівець (викладач або практик); забезпечується постійний

супровід та моніторинг діяльності студентських волонтерських груп викладачем-координатором та спеціалістами організацій, з якими вони працюють.

Відповідно до мети та гіпотези дослідження автором визначено такі **завдання:**

- Здійснити ретроспективний аналіз волонтерського руху в зарубіжній та вітчизняній соціальній практиці;
- Розглянути роль студентської молоді як важливого ресурсу волонтерства;
- Розглянути місце волонтерства у професіоналізації та соціалізації студентів-товарознавців;
- Визначити варіанти мотивації студентів до волонтерської діяльності;
- Дослідити ефективність різних форм та напрямків волонтерської діяльності студентів під час навчання у технікумі;
- Теоретично обґрунтувати та практично підтвердити ефективність та результативність діяльності волонтерського міні-проєкту «Школа молодого споживача» як позанавчального вектору формування фахової компетентності, професійно орієнтованої соціальної активності та громадянської відповідальності студентів спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Методологічна та теоретична основа дослідження. Окремі аспекти діяльності волонтерів розкриті в працях вітчизняних науковців. Так, у роботах Н. Заверико, Г. Лактіонової, С. Харченка [6] обґрунтовано роль волонтерства як складової соціально-педагогічної роботи з молоддю. У дослідженнях О. Безпалько, Р. Вайноли, В. Петровича розкрито технології залучення та підготовки молоді до волонтерської діяльності. Особливості роботи студентських волонтерських груп висвітлено у роботах Т. Лях, Ю. Поліщука [8].

Для розв'язання поставлених завдань використано комплекс взаємопов'язаних **методів дослідження**, а саме:

- теоретичні – ретроспективний аналіз соціологічної, психологічної, педагогічної літератури, порівняння, класифікація, узагальнення;
- емпіричні – спостереження, анкетування, інтерв'ю, аналіз ефективності організаційного та інформаційно-методичного забезпечення діяльності інформаційно-просвітницького міні-проєкту «Школа молодого споживача».

Експериментальна база дослідження. Дослідна робота проводилася на базі студентської волонтерської групи міні-проєкту «Школа молодого споживача», що працює в межах інформаційно-просвітницького проєкту «Покоління небайдужих» Молодіжного волонтерського руху КДКЕТ «Територія студентських ініціатив».

Новизна та теоретичне значення дослідження: автором розроблено конкретну модель організаційного та інформаційно-методичного забезпечення діяльності волонтерського міні-проєкту «Школа молодого споживача»; розкрито базові характеристики студентської волонтерської групи; обґрунтовано об'єктивні й суб'єктивні умови забезпечення ефективної фахово спрямованої діяльності міні-проєкту.

Практичне значення результатів дослідження полягає в можливості їх впровадження в практику діяльності студентських волонтерських груп інших навчальних закладів під час підготовки й організації роботи студентів-волонтерів, для професіоналізації та фахової підготовки студентів спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», інших споріднених спеціальностей.

Апробація результатів дослідження. Результати досліджень та практичного досвіду автора стосовно ролі волонтерства як ефективного позанавчального вектору формування фахової компетентності та професійно орієнтованої соціальної активності студентів неодноразово обговорювались на засіданнях циклової комісії торгівлі та підприємництва, методичної ради, педагогічної ради КДКЕТ; результати практичної діяльності міні-проєкту «Школа молодого споживача» в рамках співпраці з ТОВ «Ашан Україна

Гіпермаркет» обговорювались під час проведення навчальних семінарів та професійних тренінгів на базі гіпермаркету та на базі КДКЕТ; результати співпраці волонтерів з Управлінням розвитку підприємництва виконкому міськради, організаціями, що реалізують систему захисту прав споживачів в Кривому Розі озвучувались автором роботи та його науковим керівником на відповідних заходах означених структур.

Численні інформаційно-просвітницькі заходи, що були проведені волонтерами міні-проєкту «Школа молодого споживача» для учнівської молоді та широкого загалу (наймасштабніші освітлені в засобах масової інформації), подяки від шкіл, органів міської виконавчої влади, торговельних підприємств за популяризацію споживчої освіти, результативна участь волонтерів у відповідних конкурсах, фестивалях із соціально-правової тематики доводять ефективність волонтерської діяльності в межах проєкту.

РОЗДІЛ 1

ПРАКТИКА МОЛОДІЖНОЇ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА РОЛЬ ВОЛОНТЕРСТВА У ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ ТА СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ

1.1 Практика молодіжного волонтерства у світі та Україні

Волонтерський рух відіграє все більш значущу роль у суспільних процесах розвинутих країн світу. На сьогоднішній день майже 80 країн світу мають мережу волонтерських центрів, крім того волонтерські центри в Польщі, Україні, Чехії, оцінюються як одні з кращих серед 14 країн Центральної та Східної Європи. В незалежній Україні волонтерський рух стартував на початку 90-х років XX століття. Офіційно визнано волонтерський рух Постановою Кабінету Міністрів України від 10 грудня 2003 року, а також затверджено «Положенням про волонтерську діяльність у сфері надання соціальних послуг». Згодом у 2011 році прийнято Закон України «Про волонтерську діяльність» [5].

Очевидно, що події останніх років (Майдан, АТО) внесли корективи у структуру волонтерства в Україні. Це є свідченням змін у суспільних пріоритетах - в Україні відбувся бум волонтерства. В пробудженні громадянського суспільства та популяризації волонтерської діяльності величезну роль відіграють ЗМІ. Вони створюють суспільний фон, при якому займатися доброчинністю є почесно і престижно, а не займатися – соромно.

Через дослідження численних наукових джерел, інтернет-контенту (в.т.ч. Ukrainian Volunteer Service) ми з'ясували, що найбільш численною категорією волонтерів в Україні є молодь, особливо студенти закладів вищої освіти, яких сьогодні налічується понад 1,5 млн. [16]. Тому молодіжний людський капітал – студентство є одним з найважливіших ресурсів волонтерської роботи.

У студентів-волонтерів особливі мотиви для добровільної соціальної роботи. Насамперед їх цікавлять професійні проблеми. Вони можуть бути як формальними – одержання заліку, проходження практики, так і реальними – набуття фахових знань з майбутньої спеціальності, напрацювання навичок

спілкування з клієнтами. Причому, що дуже важливо, їх певною мірою хвилює проблема міжособистісної комунікації. Для студентів більш важливим є спілкування з професіоналами в обраній спеціальності, знайомство з новими методиками і технологіями, все, що може їм допомогти у подальшому стати висококваліфікованими фахівцями і працевлаштуватися.

Активно розвивається практика волонтерства і в Криворізькому державному комерційно-економічному технікумі [12]. В 2013 році студентський парламент КДКЕТ став ініціатором створення та ідейним натхненником молодіжного волонтерського руху «Територія студентських ініціатив», який на теперішній час є активно діючим проєктом, що добре зарекомендував себе на теренах міста Кривого Рогу та за його межами. Слід зазначити, що останні роки (2017-2019 рр.) характеризуються значним розширенням масштабів діяльності волонтерського руху, виходом на нові рівні співпраці та досягненням вагомих результатів.

Стратегічна волонтерська ідея КДКЕТівців:

- розширення мережі молодіжного волонтерського руху Криворіжжя та країни в цілому;
- відродження національних традицій благодійної діяльності;
- розвиток у молоді ранньої соціальної активності та усвідомлення особистої суспільної позиції;
- виховання у молоді почуття самосвідомості, власної значущості та творчої ініціативи.

Молодіжний волонтерський рух КДКЕТ охоплює три основних вектори студентських ініціатив:

- Благодійний проєкт «Милосердя»;
- Патріотичний проєкт «З Україною в серці»;
- Інформаційно-просвітницький проєкт «Покоління небайдужих» до складу якого входять п'ять міні-проєктів: «Проблеми соціуму», «Школа молодого споживача», «Шлях здоров'я та краси», «Світ європейських традицій», «Смачно. Креативно. Корисно.».

І якщо перші два проєкти волонтерського руху базуються на фізичній, психологічній, матеріальній (благочинній) допомозі тим, хто цього потребує (діти-сироти, поранені бійці, ветерани, соціально незахищені особи), то місія проєкту «Покоління небайдужих» – активна інформаційно-просвітницька та консультативна діяльність.

1.2 Роль волонтерства у професіоналізації особистості студентів КДКЕТ в умовах освітнього закладу

Навчання в освітньому закладі (в т.ч. технікумі, коледжі) співпадає з початком періоду зрілості, який характеризується посиленням свідомих мотивів поведінки. Стають більш стійкими такі якості, як громадянська відповідальність, цілеспрямованість, рішучість, витримка, наполегливість, принциповість, самостійність, ініціативність, уміння володіти собою. Щодо очікувань фахівців сфери торгівлі та послуг від освітніх закладів (у тому числі від КДЕТ), зазначимо, що вони потребують компетентних випускників, що вміють ефективно вирішувати практичні задачі, надавати фахову допомогу споживачам різного віку, різного рівня інтелекту, соціального статусу. Тому використання у єдності з навчанням (лекції, практичні, семінарські, та ін.) позанавчального процесу значно підвищують якість професійної підготовки.

У контексті означеної проблеми ми вбачаємо, що волонтерська діяльність – це невичерпний позанавчальний додатковий ресурс, який допомагає:

- 1) розвивати професіоналізацію особистості студента;
- 2) поглибити інтерес до обраної професії;
- 3) розвивати почуття професійної відповідальності;
- 4) набувати практичний власний досвід співпереживання та рефлексії;
- 5) набути досвід формування загальнолюдських цінностей;
- 6) свідомо робити якісне визначення своєї майбутньої сфери професійної діяльності, спираючись на свою індивідуальність;
- 7) розвивати комунікативні здібності, зрозуміти соціальний сенс професії, підвищувати персональну пізнавальну активність, прагнення формувати

якості, практичний досвід, необхідні у подальшій роботі, формувати психологічну готовність до самостійної практичної роботи після закінчення технікуму.

Основні функції студентського колективу у волонтерському русі позначено на рис. 1

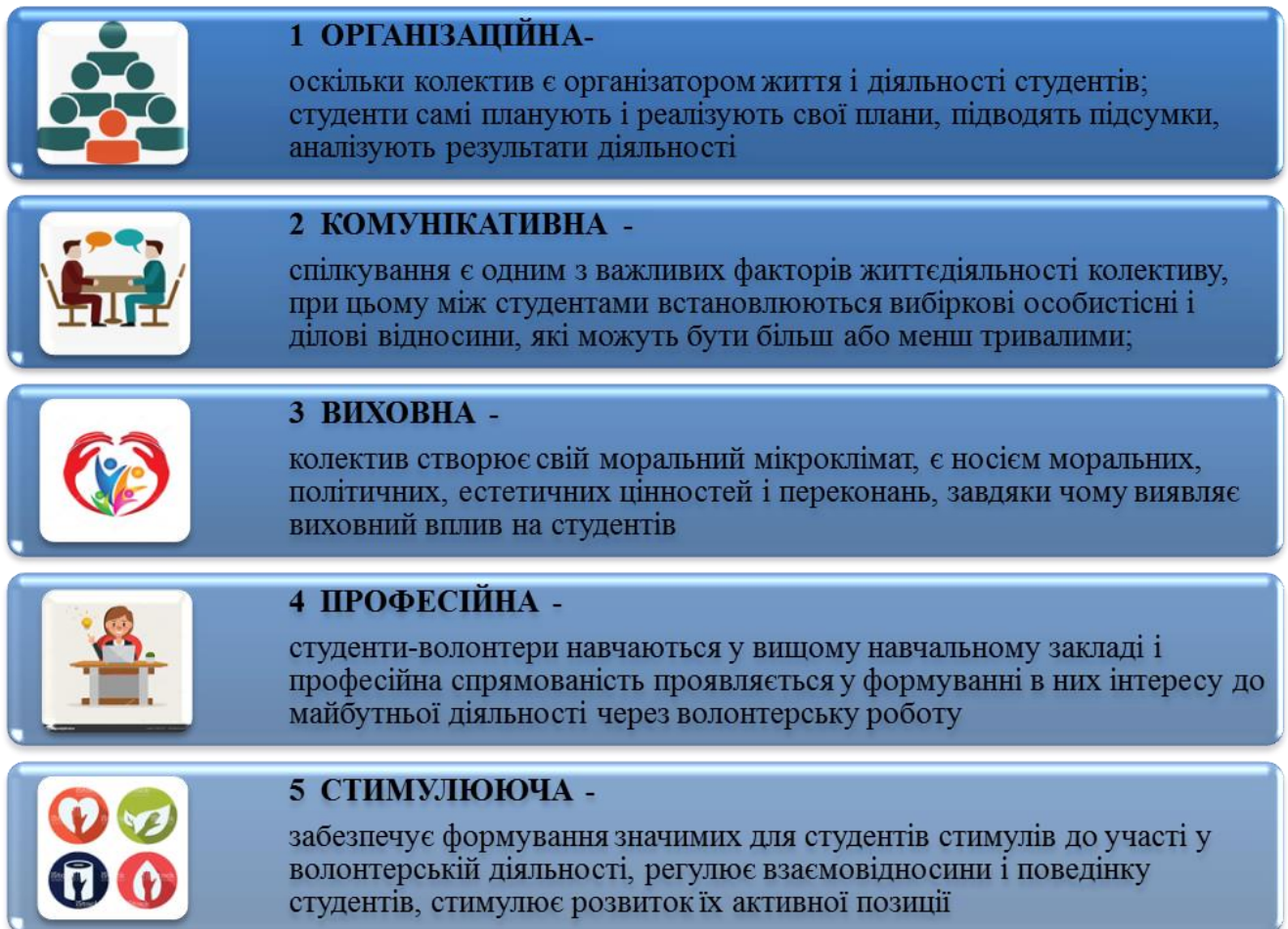

Рис. 1 Основні функції студентського колективу у волонтерському русі

Отже, залучення майбутніх фахівців сфери торгівлі та послуг до волонтерської діяльності допомагає сформувати особистість відповідального громадянина, який повноправно функціонує у професійній сфері.

1.3 Дослідження мотивації студентів КДКЕТ до волонтерської діяльності

Для автора методичної розробки, як багаторічного координатора одного з волонтерських проєктів КДКЕТ, стали цікавими питання ранжування студентських мотивів до волонтерської діяльності, а також чинники впливу на процес їх формування в умовах сьогодення.

В дослідженні (анкетуванні) брали участь 60 респондентів (студенти 1-3-х курсів всіх спеціальностей). В результаті було виявлено, що мотиви студентів-волонтерів різняться між собою, в залежності від мети, установок та обраної ними спеціальності (*Додаток Б*).

Однак, результати дослідження допомогли виявити *один спільний мотив*, який об'єднує зазначені напрями – прагнення студентства до позитивних соціальних змін, бажання активізувати громадянську позицію суспільства.

На підставі аналізу отриманих результатів, була запропонована узагальнена класифікацію мотивів волонтерів (рис. 2).

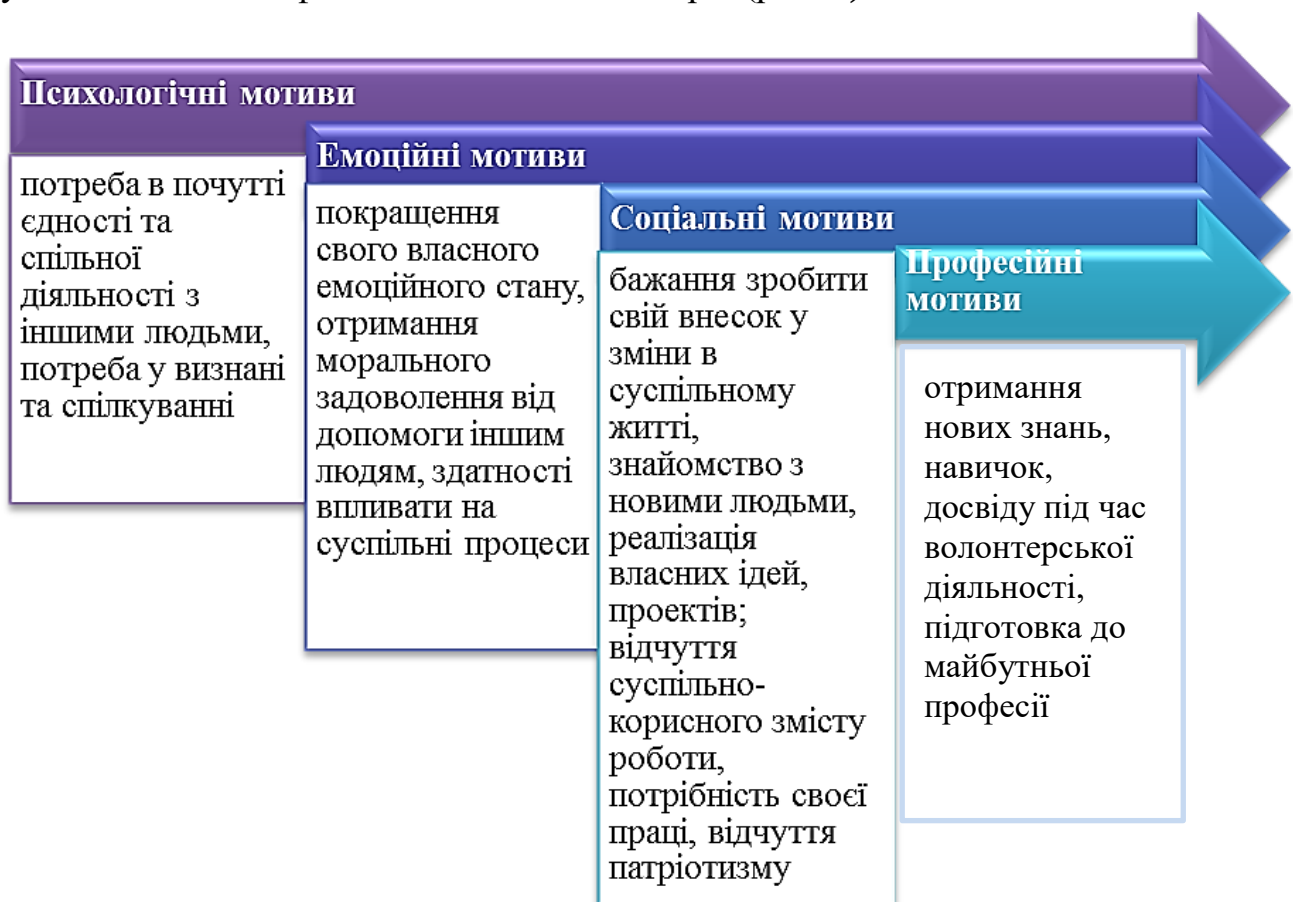

Рис. 2 Класифікація мотивів студентів КДКЕТ до волонтерської діяльності в рамках волонтерських проєктів

РОЗДІЛ 2

ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ СТУДЕНТІВ НА ПРИКЛАДІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІЖНОГО ВОЛОНТЕРСЬКОГО ІНФОРМАЦІЙНО-ПРОСВІТНИЦЬКОГО МІНІ- ПРОЄКТУ «ШКОЛА МОЛОДОГО СПОЖИВАЧА»

2.1 Загальна характеристика інформаційно-просвітницького міні-проєкту «Школа молодого споживача»

Актуалізація міні-проєкту. Захист прав споживачів в Україні – це складова частина захисту прав людини та одна із найактуальніших проблем сьогодення. Тому ми вважаємо, що споживацької грамотності треба навчатись вже зі шкільного віку, бо саме в цей час закладається не тільки фундамент загальних знань, а і активна життєва та громадська позиція молодої людини. Важливо, щоб «голос» молодого споживача теж почули в суспільстві!

Криворізький державний комерційно-економічний технікум є навчальним закладом, що готує фахівців для сфери торгівлі, ресторанного господарства та послуг. Студенти, випускники КДКЕТ гарантовано мають не тільки високий рівень професійних компетенцій, а і добру споживацьку обізнаність. Цьому сприяє їх активна позанавчальна робота в професійно орієнтованих секціях, гуртках, проєктах, а також винайдення викладачами спецдисциплін цікавих інноваційних форм професійної та правової підготовки молодих спеціалістів.

Волонтерський інформаційно-просвітницький міні-проєкт «Школа молодого споживача» стартував в 2014 році як мобільний загін професійного клубу КДКЕТ «Споживач та ринок» з метою поширення корисної споживацької інформації серед широкого загалу і за роки своєї діяльності став одним з найактивніших осередків фахового, правового та громадянського виховання не тільки студентів технікуму, а і учнівської молоді, мешканців Саксаганського району, міста.

Креативна команда міні-проєкту складається з:

- волонтерів (студенти-старшокурсники спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», майбутні товаровознавці-комерсанти);
- координаторів (викладачі товаровознавчо-комерційних дисциплін);
- консультантів (досвідчені фахівці організацій та структур, що безпосередньо займаються питаннями захисту прав споживачів в Кривому Розі та викладачі спецдисциплін).

В процесі вивчення спеціальних («Товарознавство», «Організація торгівлі», «Маркетинг», «Торгова реклама», «Основи стандартизації», ін.) та правових дисциплін, проходження виробничої практики на торговельних підприємствах, студенти-волонтери набувають потрібних фахових знань та навичок, формують великий багаж професійної інформації щодо можливих проблем, пов'язаних з торговельним обслуговуванням, купівлею та використанням товарів, вирішенням спірних питань в системі «ринок-споживач». А професійно спрямована соціальна активність надає їм можливість ділитися своїми знаннями, думками та прагненнями із широким загалом, і перш за все - із школярами, студентами інших непрофільних навчальних закладів.

Через проведення цікавих тематичних заходів різних масштабів та форм на базі технікуму (майстер-класи, практичні семінари, тренінги, квести, промо-акції, тематичні свята, флеш-моби), презентацію спеціальної інформаційно-просвітницької виїзної програми в школах та інших навчальних закладах, просвітницьку роботу на майданчиках торговельних підприємств та при проведенні районних та міських святкових заходів, співпрацю із комерційними, владними структурами з питань стану ринку товарів та послуг та правового захисту споживачів, участь у різноманітних конкурсах та фестивалях консьюмерського або правового напрямку, волонтери «Школи молодого споживача» роблять гідну та корисну справу - вони не просто поширюють важливу споживацьку інформацію, а закладають фундамент правової освіченості, активної життєвої та громадської позиції молодих людей.

А численні подяки, що отримує волонтерський проєкт від адміністрацій шкіл, торговельних підприємств, владних структур, пересічних городян говорять про те, що обраний шлях є затребуваним, своєчасним та перспективним.

Конкретизуючи вищевикладене, зазначимо, наступне:

Головна ідея волонтерського міні-проєкту «Школа молодого споживача»:

- долучити молодь до дій з вирішення нагальних консьюмерських проблем;
- пробудити споживацьку свідомість через безпосередню участь студентства в дослідженні ринку товарів та послуг, широку інформаційну та просвітницьку кампанію з метою інформування громадськості щодо актуальних проблем споживчого ринку, надання консультативної допомоги у вирішенні консьюмерських проблем, допомогу в роботі місцевих організацій та установ, що займаються захистом прав споживачів;
- примусити суспільство почути «голос» молодого споживача.

Мета – популяризація споживчої освіти серед учнівської молоді та широкого загалу через консультативну та інформаційно-просвітницьку діяльність.

Основні завдання:

- проведення просвітницької роботи щодо світового та державного досвіду консьюмерського руху;
- підвищення обізнаності учнівської молоді з питань прав споживачів;
- виховання відповідальної споживчої поведінки та культури;
- отримання навичок реалізації своїх консьюмерських прав у повсякденному житті, здійснення свідомого вибору товарів чи послуг;
- формування у молоді почуття споживчої гідності та бажання впливу на якість життя.

Напрями роботи:

- консультативна та інформаційно-просвітницька діяльність, організація майстер-класів, тренінгів і занять для студентів та співробітників КДКЕТ та у непрофільних навчальних закладах професійної та вищої освіти, загальноосвітніх школах міста та Криворізького району; поширення корисної споживацької інформації через сторінку волонтерського міні-проєкту «Школа молодого споживача» на сайті КДКЕТ та соціальні мережі;
- у напрямку співробітництва із відділом споживчого ринку управління розвитку підприємництва виконкому Криворізької міської ради та відділу захисту прав споживачів – проведення моніторингу ринку товарів та послуг (громадські інспектування закладів торгівлі та послуг, анкетування, порівняльні тестування, аналіз реклами в засобах масової інформації, рекламних акцій в закладах торгівлі тощо);
- у напрямку співробітництва з кращими торговельними організаціями міста – організація навчальних та практичних семінарів, тренінгів, майстер-класів для волонтерів; проведення рекламних та промо-акцій, презентацій товарних брендів, продукції кращих місцевих виробників, флеш-моби на торгових майданчиках, консультування споживачів;
- очна та дистанційна участь в молодіжних форумах, фестивалях, конкурсах відповідних напрямів;

В перспективі - створення в КДКЕТ консультаційного центру «Школи молодого споживача» із консьюмерських питань, розробка й підтримка відповідної сторінки у Фейсбуці тощо).

Очікувані результати діяльності волонтерського міні-проєкту

«Школа молодого споживача»:

- підвищення рівня споживацьких знань учнівської молоді та широкого загалу;
- формування навичок відповідального споживання, орієнтування на сучасному ринку товарів та послуг;

- формування активної громадської позиції щодо захисту власних прав споживачів.

Картку проєкту подано в Додатку В.

Зразок Свідоцтва волонтера КДКЕТ – в Додатку Г.

2.2 Організаційно-методичне забезпечення діяльності інформаційно-просвітницького міні-проєкту «Школа молодого споживача»

2.2.1 Принципи діяльності міні-проєкту

Головні принципи діяльності міні-проєкту «Школа молодого споживача» можна визначити наступним чином:

- добровільність (залучення до волонтерської роботи лише за бажанням);
- безкорисливість (відсутність матеріальної зацікавленості);
- гласність (відкритість волонтерської роботи для загального ознайомлення й обговорення, популяризація цього виду діяльності серед молоді);
- законність (відповідність волонтерської роботи державному законодавству);
- гуманізм (дотримання прав людини, вияв доброзичливості, толерантного ставлення волонтера до аудиторії);
- відповідальність за процес та результати роботи;
- партнерство та рівноправність (у відносинах між волонтерами, волонтерами та аудиторією);
- креативність (творча, новаторська діяльність, продукування нових ідей в реалізації стратегічної мети проєкта);

2.2.2 Функції міні-проєкту

Волонтерство як напрямок навчально-виховної роботи зі студентами в КДКЕТ виконує ряд важливих функцій:

- опанування соціально-професійними вміннями та навичками за рахунок розширення соціальних зв'язків;
- поява нових кар'єрних можливостей;
- збагачення власного соціального капіталу;
- реалізація особистого потенціалу.

Студенти, які беруть активну участь у волонтерській діяльності, більш активно формують свій фаховий менталітет, безпосередньо долучаючись до професійного середовища.

За напрямками функції проєкту можна поділити наступним чином:

1. *Профілактична* – запобігання виникнення негативних явищ в суспільстві;
2. *Педагогічна* – самореалізація, розвиток особистісних якостей та комунікативних навичок;
3. *Освітня* – формування світогляду, розвиток соціально орієнтованих професійних компетентностей, вміння ідентифікувати проблеми та розв'язувати їх;
4. *Виховна* – виховання відповідального ставлення до навколишнього середовища, відповідального споживання, толерантного відношення один до одного, членів соціуму;
5. *Сервісна* – допомога у вирішенні консьюмерських проблем у суспільства

Головна ідея, стратегічна мета та основні завдання міні-проєкту були викладені в питанні 2.1.

Склад волонтерської групи міні-проєкту:

- *За віком:* студенти спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» 2-3 курсів;
- *За кількістю:* до 15 осіб (аналітична, презентаційна, технічна групи);
- *За гендерними ознаками:* дівчата і хлопці

2.2.3 Модель організаційно-методичного забезпечення фахово спрямованої волонтерської діяльності міні-проєкту

На основі дослідження теоретичних положень та особистого багаторічного досвіду автора, як координатора волонтерської студентської групи, було розроблено модель організаційно-методичного забезпечення фахово спрямованої волонтерської діяльності міні-проєкту «Школа молодого споживача» (рис. 3).

Розглянемо більш детально всі складові моделі, що базується на єдності об'єктивних та суб'єктивних умов організації ефективної діяльності проєкту.

До **об'єктивних умов** відносим:

- *Організаційні напрямки реалізації проєкту:*
 - планування залучення студентів до волонтерства;
 - організація та залучення волонтерів;
 - організація діяльності студентського волонтерського проєкту;
 - координація діяльності студентського волонтерського проєкту;
 - визнання та заохочення студентів-волонтерів.
- *Інформаційно-методичне забезпечення роботи проєкту*
 - визначення потреб волонтерів у знаннях, уміннях та навичках;
 - наявність програми підготовки студентів-волонтерів;
 - супровід викладачем-координатором студентів-волонтерів шляхом надання їм професійної допомоги, яка спрямована на подолання професійних труднощів, аналіз недоліків та удосконалення організації роботи);
 - здійснення моніторингу та оцінки діяльності волонтерської групи.
- *Етапи реалізації проєкту:*

I – підготовчий; II – організаційний; III – презентаційний; IV – заключний. *Детально етапи реалізації проєкту з фотоілюстраціями розглянуто в Додатку Д.*

Як **суб'єктивні умови**, що забезпечують успішну діяльність проєкту, визначаємо:

- *Мотивацію волонтерської діяльності (запропоновано власну класифікацію мотивів студентів-волонтерів, що створена на підставі аналізу результатів опитування студентської волонтерської групи):*

Рис. 3 Модель організаційно-методичного забезпечення фахово спрямованої волонтерської діяльності міні-проєкту «ШМС»

- *Психологічні мотиви*: потреба в почутті єдності та солідарності з іншими людьми, потреба у визнанні та спілкуванні;
- *Емоційні мотиви*: покращення свого власного емоційного стану, отримання морального задоволення від допомоги іншим людям, здатності впливати на суспільні процеси;
- *Соціальні мотиви*: бажання зробити свій внесок у зміни в суспільному житті, знайомство з новими людьми, реалізація власних ідей, проєктів; відчуття суспільно-корисного змісту роботи, потрібність своєї праці, відчуття патріотизму;
- *Професійні мотиви*: отримання нових знань, навичок, досвіду під час волонтерської діяльності, підготовка до майбутньої професії.
- *Особистісні якості та навички волонтерів «Школи молодого споживача», що необхідні для ефективної роботи проєкту*:
 - фахова компетентність;
 - здатність та бажання навчатися;
 - вміння слухати; ініціативність та старанність;
 - відповідальність та самодисципліна;
 - комунікативні навички;
 - організаційні навички;
 - критичне ставлення до себе та інших;
 - вміння дотримуватися принципу неупередженості;
 - зацікавленість у позитивних результатах роботи.

2.2.4 Формений одяг волонтера як частина концепції волонтерського руху

Окремо слід розглянути формений одяг студентів-волонтерів (рис.4), адже він є невід'ємною частиною концепції волонтерського руху. Формений одяг підкреслює причетність до однієї структури - Молодіжного

волонтерського руху КДКЕТ, ідентифікує волонтера, формує імідж волонтерського проєкту.

Рис. 4 Формений одяг волонтера міні-проєкту «Школа молодого споживача»

Висновок: тільки повна єдність об'єктивних та суб'єктивних умов може забезпечити злагоджену та результативну діяльність волонтерського міні-проєкту «Школа молодого споживача» за обраними напрямками: профілактичним, інформаційно-просвітницьким, консультативним та соціально-реklamним.

2.3 Результати реалізації волонтерського міні-проєкту «Школа молодого споживача» в напрямку формування фахової компетентності, громадянської відповідальності та професійно спрямованої соціальної активності студентів

Розгорнутий звіт щодо роботи викладено на веб-сторінці волонтерського міні-проєкту «Школа молодого споживача» (інтернет-сайт КДКЕТ, режим доступу - http://www.kdket.net.ua/ua/volon_shkola.htm) та в *Додатку Е* методичної розробки.

Зразки робіт студентів-волонтерів, що брали участь у Міському фестивалі соціальної реклами «Я маю право», Регіональному фестивалі соціальної реклами «Технології перетворення світу – погляд молоді», Всеукраїнському конкурсі учнівських/студентських робіт на соціальну тематику представлено у *Додатку Ж*.

В *Додатку К* автором роботи запропоновано ретроспективне узагальнення результатів дослідження щодо практичної реалізації волонтерського міні-проєкту «Школа молодого споживача».

Ретроспективний аналіз результатів багаторічної реалізації волонтерського міні-проєкту «Школа молодого споживача» довів, що тільки повна єдність комплексу об'єктивних та суб'єктивних умов організації функціонування проєкту змогла забезпечити злагоджену та результативну діяльність студентської волонтерської групи за обраними напрямками: профілактичним, інформаційно-просвітницьким, консультативним та соціально-рекламним.

Крім того, підтверджено, що через активне соціально відповідальне волонтерство в Криворізькому державному комерційно-економічному технікумі значно підвищується ефективність реалізації наскрізної змістової лінії «Громадянська відповідальність як засіб інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей».

ВИСНОВКИ

У методичній розробці наведено теоретичні узагальнення автора щодо практики молодіжного волонтерства в Україні та світі, ролі волонтерства у формуванні громадянської відповідальності, професіоналізації особистості студентів в умовах закладів вищої освіти. Представлено результати практичного дослідження мотивацій студентів КДКЕТ до волонтерської діяльності та запропоновано до узагальнення власний досвід автора щодо формування фахової компетентності та професійно орієнтованої соціальної активності студентів-товарознавців через інформаційно-просвітницьку волонтерську діяльність, нові підходи до вирішення проблеми здійснення громадської соціальної діяльності студентських волонтерських груп шляхом забезпечення комплексу об'єктивних і суб'єктивних умов.

Окремо досліджено принципи організації та результати діяльності волонтерського інформаційно-просвітницького міні-проєкту «Школа молодого споживача» як ефективної форми професіоналізації та соціалізації студентів спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» в умовах закладу освіти.

Результати теоретичного й практичного дослідження автора повною мірою підтвердили гіпотезу, що сформульована у ВСТУПІ, засвідчили вирішення поставлених завдань і стали підставою для конкретних висновків.

1. Аналіз досвіду та принципів волонтерства в зарубіжній та вітчизняній соціальній практиці засвідчив, що для України така діяльність не є новою і формувалась на підґрунті милосердя, благодійності, альтруїзму, здавна притаманних українцям. Але волонтерський рух в Україні, як масове явище, зародився на початку 2014 року, коли під впливом зовнішньої агресії у багатьох молодих людей відбулося переосмислення цінностей, пріоритетів і навіть сенсу свого існування
2. Найбільш численною групою волонтерів в Україні є студентська молодь, яка, працюючи на базі вищих навчальних закладів, громадських

організацій або соціальних служб бере участь у проєктах та програмах соціальної спрямованості.

3. У дослідженні доведено, що за ініціативи студентського парламенту та підтримки адміністрації навчального закладу та педагогічного колективу, практика волонтерства активно розвивається і в Криворізькому державному комерційно-економічному технікумі у вигляді молодіжного волонтерського руху «Територія студентських ініціатив», до складу якого входить п'ять різнопланових волонтерських проєктів.
4. Доведено, що волонтерська діяльність для студентів – це невичерпний позанавчальний додатковий ресурс, який допомагає розвивати професіоналізацію особистості студента; поглибити інтерес до обраної професії; розвивати почуття професійної відповідальності; набутти досвід формування загальнолюдських цінностей; свідомо робити якісне визначення своєї майбутньої сфери професійної діяльності; розвивати комунікативні здібності, вміти вести конструктивний діалог з різними людьми за віком, соціальним статусом; зрозуміти соціальний сенс професії, підвищувати персональну пізнавальну активність, прагнення формувати якості, практичний досвід, необхідні у подальшій роботі, формувати психологічну готовність до самостійної практичної роботи після закінчення технікуму.
5. Встановлено, що існує ряд мотивів, які спонукають студентів до волонтерства. Вони різні (соціально-психологічні, соціальні, емоційні, професійні) та формуються залежно від напрямку волонтерської роботи, особистісних якостей, навколишнього оточення студента та обраного ними майбутнього виду професійної діяльності. Але спільним є прагнення до позитивних соціальних змін, бажання активізувати громадянську позицію суспільства.
6. Теоретично обґрунтовано та практично підтверджено ефективність діяльності волонтерського інформаційно-просвітницького міні-проєкту «Школа молодого споживача» як форми професіоналізації, соціалізації та

формування громадянської активності студентів спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

7. Доведено належний якісний рівень організаційно-методичного забезпечення функціонування міні-проєкту «Школа молодого споживача», яке визначає основні завдання, функції та принципи діяльності міні-проєкту.
8. На основі особистого волонтерського досвіду автора роботи та багаторічного досвіду його керівника (координатора волонтерської студентської групи), було розроблено модель організаційно-методичного забезпечення фахово спрямованої волонтерської діяльності міні-проєкту «Школа молодого споживача», охарактеризовано її складові. Це комплекс об'єктивних (організаційні напрямки реалізації проєкту та інформаційно-методичне забезпечення роботи проєкту) та суб'єктивних умов (мотивація волонтерської діяльності, особистісні якості та навички волонтерів).
9. Ретроспективний аналіз результатів багаторічної реалізації волонтерського міні-проєкту «Школа молодого споживача» довів, що тільки повна єдність комплексу об'єктивних та суб'єктивних умов змогла забезпечити злагоджену та результативну діяльність волонтерського міні-проєкту за обраними напрямками: профілактичним, інформаційно-просвітницьким, консультативним та соціально-рекламним.

Отже, автор наукової роботи стверджує, що молодіжне волонтерство слід розглядати як ефективний позанавчальний вектор формування фахової компетентності, професійно орієнтованої соціальної активності та громадянської відповідальності студентів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Аналітична доповідь «Волонтерський рух: Світовий досвід та українські громадянські практики». URL: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/volonter+697e4.pdf>
2. Вайнілович Н.А. Чинники формування мотивації людини до здійснення волонтерської діяльності. URL: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/2863>
3. Волонтерство в Україні. Інтернет-блог. URL: <http://volonteriinua.blogspot.com/>
4. Загальнонаціональне дослідження «Волонтерство в Україні». URL: <http://www.un.org.ua/images/volunteer.pdf>
5. Закон України «Про волонтерську діяльність» № 3236-VI від 19 квітня 2011р. Редакція від 31.08.2018. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3236-17>.
6. Заверико Н. В. Основи управління діяльністю волонтерів : метод. реком. / Н. Заверико. Запоріжжя: ЗДУ, 2014. 36 с.
7. Крапівіна Г. Світовий волонтерський рух: стан і статус / Г. Крапівіна // Вісник економічної науки України. Київ, 2017. № 1. С.73–76.
8. Лях Т. Л. Мотивація до волонтерської діяльності / Т. Л. Лях // *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. Луганськ, 2012. № 22(8). С.84-91. URL: [http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vlup_2012_22\(8\)__13.pdf](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/vlup_2012_22(8)__13.pdf)
9. Мазій І. В. Пріоритетні напрями волонтерської діяльності у провідних країнах світу. *Інвестиції: практика та досвід*. Чорноморськ, 2018. №10. С. 121-125. URL: <http://www.investplan.com.ua/?op=1&z=6108>
10. Менеджмент волонтерських груп від А до Я: навч.-метод. посібник / За ред. Т.Л. Лях; авт.- кол. З.П. Бондаренко, Т.В. Журавель, Т.Л. Лях та ін. Київ: Версо-04, 2012. 288 с.
11. Освітньо-професійна програма молодшого спеціаліста зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Криворізький

державний комерційно-економічний технікум. URL:
<http://www.kdket.net.ua/ua/publ.htm>

12. Офіційний сайт Криворізького державного комерційно-економічного технікуму. Волонтерство. URL: <http://www.kdket.net.ua/ua/volon.htm>
13. Товкало М.Я. Стандарти громадсько-активної школи: волонтерство: навчально-методичний посібник / під заг. ред. Л.І. Даниленко. Київ: ТОВ Видавничий дім «Плеяди», 2017. 52 с.
14. Юрченко І. Мотиваційні аспекти волонтерської діяльності. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/1/31Yurchenko.pdf?sequence=1>
15. Ящук І. П. Залучення молоді до волонтерської діяльності. Методичний посібник / І. П. Ящук, Н. А. Сівак. Хмельницький: ХГПА, 2016. 36 с.
16. Ukrainian Volunteer Service. URL: <https://volunteer.country/>

ДОДАТКИ

Витяг з Профілю освітньо-професійної програми молодшого спеціаліста зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетенція	Здатність розв'язувати спеціалізовані завдання та застосовувати теорії і методи підприємництва, торгівлі та біржової діяльності під час професійної діяльності у галузі підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до формування світогляду щодо розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури ЗК 2. Здатність розглядати суспільні явища в розвитку і конкретних історичних умовах ЗК 3. Здатність працювати з інформацією, у тому числі у глобальних комп'ютерних мережах ЗК 4. Уміння обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правочинність ЗК 5. Здатність здійснювати комунікаційну діяльність ЗК 6. Уміння працювати у колективі та в команді ЗК 7. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами у професійній діяльності ЗК 8. Здатність працювати у міжнародному середовищі ЗК 9. Здатність працювати самостійно та автономно ЗК 10. Здатність займати активну життєву позицію та розвивати лідерські якості ЗК 11. Здатність до оцінки та аналізу соціально-економічних процесів і явищ, до використання економічних знань у професійній діяльності ЗК 12. Здатність до навчання

	ЗК 13. Здатність формувати нові ідеї (креативність)
Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)	ФК 1. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур. ФК 2. Здатність здійснювати ідентифікацію товарів. ФК 3. Здатність формувати і здійснювати ефективну закупівельну діяльність. ФК 4. Здатність визначати критерії формування товарного асортименту. ФК 5. Знання і розуміння нормативно-правового регулювання у сфері підприємницької, торговельної і біржової діяльності. ФК 6. Здатність до втілення заходів, що спрямовані на забезпечення ефективності технології торговельних процесів. ФК 7. Здатність до організації торгівлі, підприємницької та біржової діяльності. ФК 8. Вміння ефективно управляти матеріально-фінансовим станом підприємства. ФК 9. Вміння визначати відповідність якості товарів, тари, послуг вимогам законодавчо-правових актів. ФК 10. Здатність здійснювати контроль за виконанням договорів, угод, контрактів. ФК 11. Здатність ефективно контролювати дотримання правил торгівлі, зберігання товарів. ФК 12. Здатність здійснювати менеджмент підприємства та менеджмент персоналу. ФК 13. Здатність оцінювати вплив чинників

	зовнішнього середовища на функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур. ФК 14. Здатність формувати інформаційне середовище щодо якості і безпечності товарів, товарної асортиментної структури, правового поля здійснення торговельно-технологічних процесів.
7 – Програмні результати навчання	
Загальні програмні результати навчання (ПРН)	ПРН 1. Розуміння сутності та принципів розвитку суспільства, природи і мислення. ПРН 2. Розуміння культурологічних питань сучасності з позицій вшанування традицій і звичаїв свого народу та культурного надбання людства. ПРН 3. Здатність аналізувати історичні події та процеси. ПРН 4. Знання теорії та методології інформатики, інформаційно-комунікаційного простору, інформації соціальних комунікацій. ПРН 5. Вміння усного та письмового спілкування державною мовою. ПРН 6. Вміння використовувати іноземну мову для забезпечення результативної професійної діяльності. ПРН 7. Демонструвати вміння бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ризиків. ПРН 8. Ідентифікувати товар, застосовуючи органолептичні, фізико-хімічні та інші методи. ПРН 9. Аналізувати попит і розраховувати потребу у товарах методами оперативного обліку реалізації товарів, вивчення джерел інформації різного характеру

	про попит. ПРН 10. Складати комерційні угоди на поставку товарів в асортиментному розрізі з урахуванням термінів поставки. ПРН 11. Аналізувати товарні запаси бази, складу, магазину та їх оптимізацію, формувати оптимальну структуру асортименту для конкретного торговельного підприємства. ПРН 12. Розробляти і аналізувати функціональні та споживчі взаємозамінності товарів, умови та ситуації споживання. ПРН 13. Проводити роботи зі штрихового кодування товарів та його використання в управлінні асортиментом. ПРН 14. Розробляти та реалізувати стратегії у галузі комерційної логістики. ПРН 15. Обґрунтовувати ефективні варіанти розміщення торговельного обладнання та допоміжних технічних засобів з урахуванням закупівельних потоків. ПРН 16. Здійснювати оперативний контроль за дотриманням правил та режимів зберігання товарів. ПРН 17. Організувати вивчення та прогнозування попиту на товари та послуги. ПРН 18. Аналізувати прибуток і рентабельність підприємства, прогнозувати можливий прибуток від комерційних угод ПРН 19. Визначати ступінь екологічної безпеки товарів, тари та послуг шляхом використання законодавчо-правових актів.
--	--

	ПРН 20. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх чинників. ПРН 21. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур. ПРН 22. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно-спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.
Комунікація	К 1. Уміння спілкуватись, включаючи усну та письмову комунікацію українською та іноземною мовою (англійською німецькою). К 2. Здатність використання різноманітних методів, зокрема інформаційних технологій, для ефективного спілкування на професійному та соціальному рівнях.

**Визначення та ранжування мотивів до волонтерської діяльності
студентів-учасників волонтерського руху КДКЕТ**

Напрямок діяльності (волонтерський проєкт)	Мотиви до волонтерської діяльності	Кількість (%)
Патріотичний проєкт «З Україною в серці»	Прагнення до позитивних змін у суспільстві	45
	Альтруїзм	27
	Бажання проявити свою чітку громадянську і політичну позицію	12
Благодійний проєкт «Милосердя»	Альтруїзм	36
	Бажання впливу на суспільну думку щодо цієї проблеми	30
	Активна громадянська позиція	25
	Можливість працювати у соціальних центрах, спілкуватися із дітьми	9
Міні-проєкт «Проблеми соціуму»	Прагнення змін у відношенні суспільства до своєї громадянської позиції	51
	Соціальна активність	24
	Захист навколишнього середовища	15
	Досвід роботи із фахівцями громадських організацій відповідного напрямку	10
Міні-проєкт «Школа молодого споживача»	Прагнення змін у відношенні суспільства до проблеми захисту прав споживачів	42
	Соціальна активність	27
	Набуття досвіду для подальшого	21

	працевлаштування Досвід роботи із фахівцями організацій відповідного напрямку	10
Міні-проект «Шлях здоров'я та краси»	Прагнення змінити думку громадян щодо важливості здорового способу життя	36
	Соціальна активність	33
	Досвід роботи з організації масових спортивних заходів	18
	Нові знайомства	13
Міні-проект «Світ європейських традицій»	Прагнення до позитивних змін у суспільстві в напрямку євроінтеграції	42
	Досвід з організації масових культурних заходів	25
	Набуття нових знань та вмінь та навичок	21
	Нові знайомства	12
Міні-проект «Смачно. Креативно. Корисно.»	Бажання впливу на суспільну думку щодо проблеми здорового та бюджетного харчування	51
	Набуття досвіду для подальшого працевлаштування	26
	Досвід роботи із фахівцями організацій відповідного напрямку	23

КАРТКА ПРОЄКТУ

Молодіжний інформаційно-просвітницький проєкт «Покоління небайдужих», міні-проєкт «Школа молодого споживача»

Параметр	Характеристика параметру
Назва організації	Криворізький державний комерційно-економічний технікум
Код ЄДРПОУ	01565922
Адреса організації	50042, м. Кривий Ріг, вул. Курчатова, 13
Контактні тел. організації	067-725-10-30
Адреса електронної пошти організації	kdketnet@gmail.com
Інтернет-сторінка (та/або сторінка у соціальних мережах)	http://kdket.net.ua Сторінка міні-проєкту «Школа молодого споживача»: http://www.kdket.net.ua/ua/volon_shkola.htm
Основна мета реалізованого проєкту	Популяризація споживчої освіти серед учнівської молоді та широкого загалу через консультативну та інформаційно-просвітницьку діяльність
Завдання проєкту	• проведення просвітницької роботи щодо світового та державного досвіду консьюмерського руху; • підвищення обізнаності учнівської молоді з питань прав споживачів; • виховання відповідальної споживчої поведінки та культури; • отримання навичок реалізації своїх консьюмерських прав у повсякденному житті, здійснення свідомого вибору товарів чи послуг; • формування у молоді почуття споживчої гідності та бажання впливу на якість життя
Цільова аудиторія	Учні старших класів шкіл міста та Криворізького р-ну, закладів професійної освіти, закладів вищої освіти I-II р.а., мешканці міста, активна молодь - користувачі мережі Інтернет.

Параметр	Характеристика параметру
Терміни реалізації проєкту	З 2014р. по теперішній час - постійно діючий проєкт
Географія реалізації проєкту	м. Кривий Ріг, Криворізький район, Інтернет-простір.
Емблема проєкту	
Інформаційно-презентаційна підтримка проєкту	Рубрики проєкту:
Місце реалізації молодіжного проєкту або ініціативи	Криворізький державний комерційно-економічний технікум м. Кривий Ріг

Параметр	Характеристика параметру
Інформаційні партнери міні-проєкту	• Управління розвитку підприємництва виконкому Криворізької міської ради • Відділ з питань захисту прав споживачів апарату міської ради і виконкому м. Кривого Рогу • Криворізьке міське управління Головного управління Держпродспоживслужби в Дніпропетровській області • Перший Криворізький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги
Джерела фінансування проєкту	Власні кошти
Очікувані результати	• підвищення рівня споживацьких знань учнівської молоді та широкого загалу; • формування навичок відповідального споживання, орієнтування на сучасному ринку товарів та послуг; • формування активної громадської позиції щодо захисту власних прав споживачів
Прізвище ім'я по батькові автора проєкту	Ініціативна творча група студентського парламенту Криворізького державного комерційно-економічного технікуму. Керівник проєкту – Варава Юлія, студентка гр. ПТБ-18-1 Координатор проєкту – викладач товарознавчих дисциплін КДКЕТ Константинова Н.В.
Контактний телефон, електронна пошта	+38 068-858-41-41 natali-kosta04@ukr.net natali.kosta.04@gmail.com

Свідоцтво волонтера
Криворізького державного комерційно-економічного технікуму

Характеристика етапів реалізації волонтерського міні-проекту «Школа молодого споживача»

Етап	Заходи	Мета	Фотоілюстрація етапів
І – підготовчий	I. Презентація проекту II. Відбір та анкетування студентів-добровольців III. Навчальні тренінги: - Історія волонтерського та консьюмерського руху - Особливості інформаційно-просвітницької роботи волонтерів - Портрет українського споживача IV. Квест «Гартуємо командний дух!» V. Екскурсії на кращі торговельні підприємства міста (ознайомлення з програмами «Клуб споживачів», «Захист прав споживачів»)	Отримання знань щодо організації та впровадження волонтерської діяльності, історії волонтерського руху, актуальних проблем консьюмерського руху; Ознайомлення з напрямками діяльності щодо захисту прав споживачів в місті; Напрацювання умінь та навичок щодо об'єднання молоді різних навчальних закладів спільними ідеями та обов'язками;	
	VI. Робота творчої майстерні: Знай і відстоюй права споживачів (http://kdket.net.ua/sobyit/031218.htm); VII. Навчальні професійні тренінги, практичні семінари, майстер-класи від фахівців ГМ АШАН Кривий Ріг - Організація, методи контролю якості товарів в ГМ Ашан. - Обслуговування покупців: складні ситуації в роботі з клієнтами - Квест «Наближеність до клієнтів» http://www.kdket.net.ua/ua/volon_shkola.htm	Отримання навичок роботи із клієнтами торговельних підприємств у вирішенні споживчих проблем; проведення найпростіших споживчих досліджень якості товарів; Створення позитивного іміджу навчального закладу, міста, країни в цілому.	

Етап	Заходи	Мета	Фотоілюстрація етапів
	I. Воркшопи: - Робота з редактором PowerPoint для створення презентаційних програм міні-проекту - Робота з відеоредакторами Movie Maker та Pinnacle Studio; - Майстерня слова по створенню лозунгів, слоганів та рекламних віршів http://www.kdket.net.ua/sobyt/08_11_18.htm	Отримання вмінь та навичок щодо роботи з відео редакторами, звуковими редакторами, графічними редакторами, презентаціями, редагуванням тексту, ознайомлення з теорією віршування.	
	II. Навчальні майстер-класи: - Організація роботи Експрес-лабораторії споживача: наочність, доступність, результативність - Визначення якості непродуктивних товарів різних груп - Виготовлення саморобок з відпрацьованих товарів «Споживаємо відповідально»	Набуття навичок з оцінки якості товарів, проведення найпростіших досліджень. Формування навичок відповідального споживання, повторного використання використаних товарів	
	III. Практичні тренінги, семінари на базі ГМ АШАН, МЕТРО - Вивчення принципів захисту прав споживачів - Робота з покупцями: наближеність до клієнта - Система контролю якості харчових продуктів - Проведення промоакцій на майданчиках торговельного підприємства http://www.kdket.net.ua/ua/volon_shkola.htm	Отримання теоретичної інформації щодо системи захисту прав споживачів в гіпермаркеті, практичних навичок щодо комунікацій із клієнтами. Знайомство із принципами НАССР. Опанування навичками організації та проведення промоакцій в магазині	

Етап	Заходи	Мета	Фотоілюстрація етапів
ІІІ – презентаційний	І. Проведення робочих та широкомасштабних відкритих заходів на базі КДКЕТ (круглі столи, конференції, творчі майстерні, майстер-класи), виїзних заходів до шкіл міста, непрофільних ЗВО	Зміна моделей суспільної поведінки молоді, залучення уваги студентів, школярів до проблем споживачів та соціуму взагалі, розвиток ранньої соціальної активності та усвідомлення суспільної позиції, виховання почуття самосвідомості, власної значущості та творчої ініціативи	
	ІІ. Участь в молодіжних форумах, правових квестах		
	ІІІ. Участь у Фестивалі студентської реклами та конкурсах на соціальну тематику		
	ІІІ. Інформаційно-просвітницька діяльність в рамках районних, місцевих заходів різних форм та масштабів		
	ІІІ. Розміщення агітаційно-просвітницьких робіт власного виробництва на інформаційних сайтах в Інтернеті		

Етап	Заходи	Мета	Фотоілюстрація етапів
IV – заключний	I. Визначення кращих волонтерів проекту та вручення свідоцтв	Підведення підсумків роботи проекту та мотивація учасників,	
	II. Поточна інформаційно-просвітницька робота в школах та закладах вищої освіти у рамках заходів різних рівнів, консультаційна робота зі споживачами в закладах торгівлі, участь у конкурсах, фестивалях, семінарах на соціальну та правову тематику.	підвищення рівня споживацьких знань учнівської молоді та широкого загалу; формування навичок відповідального споживання, орієнтування на сучасному ринку товарів та послуг; формування активної громадської позиції щодо захисту власних громадянських та споживацьких прав	

Короткий огляд найбільш результативних та масштабних заходів «Школи молодого споживача»

Назва заходу	Витяг з інтернет-сторінки міні-проекту «Школа молодого споживача»	Фотоілюстрації заходу
Відкриті та розширені заходи на базі КДКЕТ		
Заходи до Всесвітнього дня захисту прав споживачів 2018рік 	15 березня 2018р. в КДКЕТ традиційно до Всесвітнього дня захисту прав споживачів проведено відкрите розширене засідання професійного клубу «Споживач та ринок» - Круглий стіл на тему: «Молодь за права споживачів: обізнаність, ініціатива, відповідальність» (організатор Конstantінова Н.В., студенти-волонтери «Школи молодого споживача»). Організація подібних масштабних просвітницьких заходів вже стала доброю традицією для навчального закладу. Їх головна мета – популяризація споживчої освіти серед учнівської, студентської молоді та широкого загалу через консультативну та інформаційно-просвітницьку діяльність, а також впровадження інноваційних форм вдосконалення фахових компетентностей студентів технікуму. Гостями та рівноправними учасниками Круглого столу стали студенти, викладачі, співробітники КДКЕТ, учні шкіл, представники владних, галузевих структур та фахівці організацій, що безпосередньо займаються реалізацією системи захисту прав споживачів в Кривому Розі. Поштовхом до активного обговорення системи захисту прав споживачів в Україні та Кривому Розі став аналіз результатів соціологічних досліджень, проведених	 СПОЖИВАЧІ: ОБІЗНАНІСТЬ, ІНІЦІАТИВА, ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ» (ДО ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ) Наші гості: - Савенко Ніна Валеріївна – начальник відділу з питань захисту прав споживачів управління міськради і виконкому - Коваленко Наталія Степанівна – начальник відділу правопросвітництва та взаємодії з суб'єктами надання безоплатної первинної правової допомоги (Правий Криворізький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги) - Авдієченко Людмила Василівна – начальник відділу споживчого ринку управління розвитку підприємств виконкому Криворізької міської ради - Лабунська Олена Володимирівна – експерт і категорії, судовий експерт зі споживчих товарів та обслуговування. Криворізького підприємства Дніпропетровської торговельно-промислової палати

Назва заходу	Витяг з інтернет-сторінки міні-проекту «Школа молодого споживача»	Фотоілюстрації заходу
	активістами волонтерського проекту «Школа молодого споживача», та, як результат, створений ними узагальнений Портрет Українського Споживача. Історія споживацького руху. Законодавча база та система захисту прав споживачів в Україні Кривому Розі. Досвід роботи Першого Криворізького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги з питань захисту прав споживачів. Загальнонаціональний правопросвітницький проект Мінюсту «Я МАЮ ПРАВО!». Фахова експертиза якості товарів - підстави, особливості, наслідки. Марка якості «Криворіжжя» - муніципальний проект у дії. Ці тематичні рубрики, розкриті за допомогою гостей та учасників заходу, були інформаційно насиченими, пізнавальними та практично корисними. В результаті роботи Круглого столу було досягнуто загальної згоди щодо важливості активної роботи за напрямками: • підвищення обізнаності учнівської молоді з питань прав споживачів; • виховання споживчої гідності, грамотної споживчої поведінки та культури; • отримання навичок реалізації консьюмерських прав у повсякденному житті, здійснення свідомого вибору товарів чи послуг.	

Назва заходу	Витяг з інтернет-сторінки міні-проекту «Школа молодого споживача»	Фотоілюстрації заходу
2019 рік	15 березня 2019 року КДКЕТівці разом із світовою спільнотою традиційно відмітили Всесвітній день захисту прав споживачів. За ініціативи волонтерів міні-проекту «Школа молодого споживача» (координатор – Константінова Н.В.) в рамках професійного клубу «Споживач та ринок» організовано роботу Круглого столу на тему: «Український споживач у законодавчому полі: система захисту, ризики та виклики сьогодення». Гостями Круглого столу цього разу стали Савенко Н.В. – начальник відділу з питань захисту прав споживачів апарату міської ради і виконкому; Семенова Т.І.– лікар з гігієни харчування відділу безпечності харчових продуктів та ветеринарної медицини Криворізького міського управління Держпродспоживслужби Волонтери «Школа молодого споживача» запропонували до обговорення гостям та аудиторії низку цікавих рубрик (Історія споживацького руху. Портрет Українського Споживача. Законодавча база та система захисту прав споживачів в Україні та Кривому Розі. Загальнонаціональний правопросвітницький проект Мінюсту «Я МАЮ ПРАВО!»). Контроль якості харчової продукції - підстави, особливості, наслідки), активне обговорення яких супроводжувалось результатами досліджень, інформаційно насиченими презентаціями, пізнавальними відеосюжетами.	

Назва заходу	Витяг з інтернет-сторінки міні-проекту «Школа молодого споживача»	Фотоілюстрації заходу
Заходи до Всесвітнього дня якості 	В другий четвер листопада щорічно в багатьох країнах світу, в т.ч. і в Україні за ініціативою Європейської організації якості та Організації Об'єднаних Націй відзначається Всесвітній день якості. В цей день сумлінні виробники за підтримки громадських організацій влаштовують численні виставки, проводять різноманітні заходи, покликані привернути увагу суспільства до питань якості, підкреслити її важливість. Не залишилися осторонь і волонтери міні-проекту «Школа молодого споживача», що організували 5 листопада 2019 року в КДКЕТ низку заходів, присвячених Всесвітньому дню якості. Зранку студенти-волонтери вітали всіх присутніх зі святом, роздавали просвітницькі листівки та буклети. В холі І поверху працювала «Експрес-лабораторія» з перевірки якості харчових продуктів найпростішими способами. Всі бажаючі дізналися як відрізнити сир від сирного продукту, масло від спреду, якісний майонез від неякісного. Продовжило свято відкрите засідання професійного клубу «Споживач та ринок» за темою «Якісно жити – країну любити». Експертами з якості на заході виступили активісти клубу та волонтери «ШМС» з груп ПТБ-19-2 та ПТБ-18-1, а їх координаторами – викладачі товарознавчо-комерційних дисциплін Осадча І.А. та Захарченко Т.Й. Численна глядацька аудиторія була	

Назва заходу	Витяг з інтернет-сторінки міні-проекту «Школа молодого споживача»	Фотоілюстрації заходу
	представлена учнями 9-11 класів ЗСШ №118, 119 та КЦМЛ №16. Інформаційний дайджест «Маркетингові хитрощі продажів». Демонстрація елементів ціни на товари. Дослідження «Голосуємо гривнею». Проект «Марка якості Криворіжжя». Експрес-лабораторія «Якість понад усе». Вікторина «Вгадай продукт». Організатори заходу поставили на меті донести до свідомості присутніх важливість високої якості товарів для здоров'я та життя людини, допомогти зорієнтуватись при виборі товарів, визначати якість харчів в домашніх умовах. Протягом заходу студентам-експертам та викладачам вдалось переконати присутніх, що якість товарів – це не лише рівень комфортності та задоволеності споживачів, а й їх здоров'я та безпека.	

Назва заходу	Витяг з інтернет-сторінки міні-проекту «Школа молодого споживача»	Фотоілюстрації заходу
«Шкільні» маршрути 2014-2019 рр. Протягом означеного терміну міні-проект здійснив численні виїзні тематичні зустрічі із учнями 9-11 класів шкіл міста та Криворізького району. Рубрики та зміст запропонованих інформаційно-просвітницьких програм викладено вище (<i>розділи «Картка проекту», «Результати реалізації проекту»</i>) Кількість шкіл – 20 Охоплена аудиторія – більше 1000 осіб	 02.04.2014. ЗОШ № 113 	 18.02.2015. ЗОШ № 74

Назва заходу	Витяг з інтернет-сторінки міні-проекту «Школа молодого споживача»	Фотоілюстрації заходу
2016-2019 н.рр. Багатовекторна співпраця із ГМ АШАН Кривий Ріг 		
	Навчальні екскурсії, тренінги, семінари на базі ГМ АШАН Кривий Ріг Навчальний рік для волонтерів «Школи молодого споживача» розпочався не зовсім звичайно. Вже на перших організаційних зборах командою міні-проекту було визначено нову стратегію професійного зростання – збагатити свій теоретично-практичний багаж з питань захисту прав споживачів, набутий протягом навчання в технікумі, професійним досвідом реального галузевого життя. В свою чергу, студентська команда КДКЕТ зуміла показати себе якнайкраще і закріпила позитивний імідж рідного навчального закладу на теренах АШАНу, продемонструвавши гідний організаційний, фаховий рівень, вміння креативно мислити та творчо підходити до справи. Захоплені відгуки адміністрації, працівників та покупців гіпермаркету - ось результат проведеної студентами КДКЕТ презентації одягово-взуттєвої колекції торгової марки «In Extenso» (власної торгової марки АШАНу), де вони виявили не тільки професіоналізм в оцінці споживчих властивостей продукції, а і вміння створення унікального молодіжно-студентського стилю, артистизм в роботі із споживацькою аудиторією. Студенти-волонтери добре розуміють: перш за все, вони майбутні спеціалісти сфери торгівлі і від їх фахового рівня та сумлінності залежатиме якість обслуговування та рівень	 КДКЕТ – АШАН: ефективне та ефектне співробітництво 15.10.2016. Презентація власної торгової марки Ашану «In Extenso» 22.10.2016. КДКЕТівський флешмоб до дня народження Ашану

Назва заходу	Витяг з інтернет-сторінки міні-проекту «Школа молодого споживача»	Фотоілюстрації заходу
	реалізації прав споживачів. Тому, в межах програми співпраці технікуму з найвідомішим у місті гіпермаркетом АШАН, волонтери «Школи молодого споживача» у складі студентських груп ініціювали проведення на «полігонах» гіпермаркету низки цікавих та професійно корисних заходів. Протягом I семестру керівниками відповідних підрозділів гіпермаркету спеціально для КДКЕТівців було проведено: -Семінар-практикум «Організація, методи контролю якості продовольчих та непродовольчих товарів в гіпермаркеті «Ашан». Ефективність впровадження принципів НАССР в систему менеджменту безпеки та якості харчових продуктів» (Мета – отримання теоретичної та практичної фахової інформації «з перших рук» не тільки як для майбутніх спеціалістів, а і активних споживачів продукції та послуг магазину); - Практичний тренінг «Наближеність до клієнтів» (Мета - отримання навичок організації торговельного процесу в межах законодавчих та нормативних вимог, розвиток професійних компетенцій в роботі з клієнтами). Дізнавшись, що в жовтні АШАН святкує свій День народження, студенти КДКЕТ, в знак щирої подяки за надану увагу та наставництво, вирішили піднести команді гіпермаркету особливий подарунок – запальний флешмоб! До підготовки заходу	

Назва заходу	Витяг з інтернет-сторінки міні-проекту «Школа молодого споживача»	Фотоілюстрації заходу
	долучилися і волонтери, і студентський парламент, і молодіжний театр «Меркурій». Щирі пісенні вітання, динамічний танець, усміхнені обличчя та позитивна енергетика шести десятків хлопців та дівчат не залишили байдужими жодного із співробітників або клієнтів АШАНу, що були присутніми на святковому майданчику. Від реалізації програми «КДКЕТ – АШАН: креативні форми співробітництва» маємо: Від КДКЕТ – АШАНУ: ініціатива, соціальна активність, позитивна енергія молоді, бажання партнерської співпраці з найсучаснішим торговельним підприємством. Від АШАНА – КДКЕТ: щира вдячність, визнання нас творчою, креативною, організованою командою, здатною на інновації та цікаві сумісні проекти. Вважаємо, цим варто скористатися задля подальшого розвитку взаємовигідного партнерства в системі «АШАН – КДКЕТ» та вдосконалення фахового рівня команди волонтерського проекту «Школа молодого споживача»!	

Назва заходу	Витяг з інтернет-сторінки міні-проекту «Школа молодого споживача»	Фотоілюстрації заходу
2017-2019 н.рр. Реалізація програми співпраці із Управлінням розвитку підприємництва виконкому Криворізької міської ради 		
	Співпраця із місцевими органами виконавчої влади З початку навчального року активісти волонтерського міні-проекту «Школа молодого споживача» розширяли масштаби своєї зовнішньої діяльності через винайдення нових векторів цікавого та корисного співробітництва. На початку вересня, задля підвищення рівня фахової компетентності та обізнаності студентів КДКЕТ щодо стану розвитку підприємництва в м. Кривому Розі та інновацій в торговельно-комерційній сфері, викладачі-координатори волонтерського проекту вийшли з пропозицією до Управління розвитку підприємництва виконкому Криворізької міської ради щодо організації системної співпраці через участь студентів в проведенні соціальних досліджень, моніторингу підпорядкованих управлінню галузей, організацію та проведення спільних заходів, що спрямовані на підвищення конкурентоспроможності випускників КДКЕТ в сфері торгівлі та послуг. Волонтерами проведено масштабний моніторинг виконання вимог 5-ти муніципальних проектів криворізькими виробниками харчової продукції та торговельними підприємствами (загальна кількість об'єктів перевірки – більше 400!): -Марка якості «Криворіжжя» (націлений на популяризацію натуральної продукції місцевих товаровиробників, корисної для	 Обговорення стратегії проведення моніторингу міських муніципальних проектів ВОЛОНТЕРИ «ШКОЛИ МОЛОДОГО СПОЖИВАЧА» ДОСЛІДЖУЮТЬ РОБОТУ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Обговорення результатів моніторингу міських соціальних проектів з начальником відділу організації підприємництва Борисенко М.Л.

Назва заходу	Витяг з інтернет-сторінки міні-проекту «Школа молодого споживача»	Фотоілюстрації заходу
	здорового харчування споживачів); -«Найкраще – дітям» (соціальний захист сімей, в яких виховуються діти-інваліди та онкохворі діти через надання дисконту в об'єктах бізнесу); -«Зігриємо турботою ветерана» (соціальний захисту інвалідів війни); -«Кривий Ріг – місто дитячих розваг» (забезпечує змістовне дозвілля для дітей пільгових категорій); -«Бізнес-клімат Криворіжжя» (націлений на вдосконалення форм і методів підтримки підприємництва) Вся підготовлена інформація викликала ділову зацікавленість та отримала позитивний відгук фахової аудиторії на нараді Управління, а пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження муніципальних проектів було взято до уваги керівництвом. Взаємна користь від співпраці очевидна – Управління: -отримає професійно зорієнтований загін студентів-волонтерів, який, за координації компетентних викладачів, здатен виконати любі масштабні завдання для міста. КДКЕТ та активісти «Школи молодого споживача» матимуть можливість: - отримувати новітню інформацію щодо стану розвитку підприємництва та торгівлі в Кривому Розі; - через «польові» дослідження та різноманітні професійно-навчальні заходи адаптувати наших студентів та випускників до вимог сучасної торговельної галузі та підприємницького середовища.	 Голова наради – начальник управління розвитку підприємництва Рижкова І.О., секретар – начальник відділу споживчого ринку Авдюченко Л.В. Плануємо подальшу співпрацю Обговорення результатів співпраці волонтерського міні-проекту «Школа молодого споживача» з Управлінням розвитку підприємництва виконком Криворізької міської ради. Вручення Подяки

Назва заходу	Витяг з інтернет-сторінки міні-проекту «Школа молодого споживача»	Фотоілюстрації заходу
Фестивалі, форуми, квести		
Регіональний студентський фестиваль соціальної реклами «Технології перетворення світу – погляд молоді»	Волонтери «ШМС» завжди беруть активну участь у Регіональному студентському фестивалі соціальної реклами «Технології перетворення світу – погляд молоді» серед студентів серед студентів технікумів та коледжів Північного регіону м. Кривий Ріг. Даний захід має за мету виявлення та розвиток обдарованих студентів, стимулювання їх творчого самовдосконалення, формування соціальної відповідальності та активної життєвої позиції, вміння аргументувати власну точку зору, поглиблення знань з товарознавчо-комерційних дисциплін. 21 березня 2018 р. На розсуд аудиторії та журі було представлено 31 студентську рекламну роботу згідно номінацій: оригінал-макет друкованої реклами; реклама у вигляді презентацій; відеореклама; слоган-реклама. <i>Призове місце в номінації «Слоган-реклама» (творча робота «Споживацький маніфест»)</i> виборола волонтерка «ШМС» Лашкул Марина (кер. Консантінова Н.В.) 10 квітня 2019 р. Представлено 62 студентські рекламні роботи з 5-ти навчальних закладів Північного регіону згідно обраних номінацій. <i>Перемогу у номінації «Слоган-реклама» знову виборола волонтерка «Школи молодого споживача» Янко Катерина (творча робота «Живи яскраво!», кер. Консантінова Н.В.)</i>	

Назва заходу	Витяг з інтернет-сторінки міні-проекту «Школа молодого споживача»	Фотоілюстрації заходу
I Всеукраїнський форум-фестиваль «Молодь як чинник формування позитивного іміджу міста»	В травні 2018 року в рамках заходів Дня Європи у Кривому Розі вперше проводився Всеукраїнський форум-фестиваль «Молодь як чинник формування позитивного іміджу міста», призначенням якого було підвищення згуртованості молоді, активізація та вмотивування реалізовувати власні ініціативи за допомогою побудови конструктивного діалогу, обміну досвідом, презентації локальних програм підтримки молоді, ознайомлення з найкращими молодіжними ініціативами Кривого Рогу. В продовження форуму, офіційна частина якого пройшла в сесійній залі виконкому Криворізької міської ради, у парку «Героїв» відбулася масштабна презентація найяскравіших молодіжних проектів та ініціатив від місцевих вишів, установ, громадських організацій та об'єднань. Від Саксаганського району презентувати свої досягнення для широкого молодіжного загалу мав честь молодіжний інформаційно-просвітницький проект «Покоління небайдужих» волонтерського руху «Територія студентських ініціатив» Криворізького державного комерційно-економічного технікуму, а точніше його два найактивніші міні-проекти – «ШКОЛА МОЛОДОГО СПОЖИВАЧА» (викладачі-координатори: Константінова Н.В., Осадча І.А.) та «ПРОБЛЕМИ СОЦІУМУ» (викладачі-координатори: Галямар В.О., Біла І.В.)	 Волонтерські локації до зустрічі гостей готові!

Назва заходу	Витяг з інтернет-сторінки міні-проекту «Школа молодого споживача»	Фотоілюстрації заходу
	Через свою активну консультативну та інформаційно-просвітницьку діяльність серед студентської та учнівської молоді КДКЕТівці прагнуть змінити на краще моделі суспільної поведінки, звернути увагу молодих на проблеми сучасного соціуму, розвивати ранню соціальну активність, правову обізнаність, виховувати у юнацтва почуття самосвідомості, власної значущості та творчої ініціативи. Волонтери змогли підтвердити позитивний імідж рідного навчального закладу, адже не тільки керівництво міста, а і численні відвідувачі волонтерських локацій відмітили креативний підхід КДКЕТівців до створення атмосфери «ділового свята», привітність та злагоджену командну роботу всіх учасників. Оригінальні ідеї презентації кожного з міні-проектів (оформлення локації, стратегічна мета, форми роботи, досягнення, виклики та перспективи, відеодемонстрації та майстер-класи, інформаційно-роздатковий матеріал) були вдало поєднані єдиною концепцією волонтерського руху КДКЕТ: «МИ – ПОКОЛІННЯ НЕБАЙДУЖИХ!»	

Назва заходу	Витяг з інтернет-сторінки міні-проекту «Школа молодого споживача»	Фотоілюстрації заходу
Правовий квест для школярів «Я маю право!» (проводився в рамках Всеукраїнського тижня права та з нагоди Всесвітнього дня прав людини)	10 грудня 2018 року та 11 грудня 2019 року в Центрі дитячої та юнацької творчості «Дружба» відбулися масштабні суспільно корисні події - Правовий квест для школярів «Я маю право!» (в рамках однойменного загально-національного право просвітницького проекту, що реалізується Міністерством юстиції у співпраці з системою безоплатної правової допомоги). Одним із співорганізаторів цього пілотного для нашого міста заходу став КДКЕТ, добре відомий як осередок багатовекторної інформаційно-просвітницької діяльності в т.ч. через активну роботу молодіжного волонтерського руху «Територія студентських ініціатив». Свій особистий погляд на проблеми реалізації та захисту прав молоді, нестандартний підхід у правопросвітництві школярів під час проведення квесту продемонстрували волонтери міні-проектів «Школа молодого споживача» та «Проблеми соціуму». Разом із викладачами-консультантами Галямар В.О., Білою І.В., Константиною Н.В., Осадчою І.А. вони не тільки організували «фірмову» видовищну локацію «Захист прав споживачів» (до речі, це був наймасштабніший майданчик заходу), цікаві завдання для школярів, майстер-класи, міні-виставку студентських робіт та просвітницьку програму, а і представили власну завзяту студентську команду для участі у квесті.	

Назва заходу	Витяг з інтернет-сторінки міні-проекту «Школа молодого споживача»	Фотоілюстрації заходу
<i>Воркшопи, коучинги</i> Творча майстерня «Знай та відстоюй права споживачів»		
	В грудні 2018р. до Міжнародного дня волонтера, в рамках професійного клубу «Споживач та ринок» відбулася творча майстерня «Знай та відстоюй права споживачів». Очолила майстерню Кожемяка Н.Є., начальник відділу правопросвітництва Першого Криворізького міського центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Організатори заходу - студенти-волонтери міні-проектів «Проблеми соціуму» та «Школа молодого споживача» та їх координатори – викладачі спецдисциплін Галямар В.О., Біла І.В., Осадча І.А. Всі присутні говорили про захист прав споживача, його поведінку в рамках закону, права та обов'язки учасників ринку. В рамках заходу між студентами та фахівцями в сфері права, викладачами спецдисциплін відбувся обмін думками, знаннями, творчими знахідками. Тренінгові вправи, робота в команді, творчі завдання, відеолекторій створили теплу продуктивну атмосферу, в рамках якої кожен прийшов до висновку, що відстоювати права споживача не тільки можна та потрібно, але ще й корисно. Отриманні знання та вміння студенти зможуть використовувати не тільки в подальшій професійній діяльності, а і у рамках волонтерства шляхом інформаційно-просвітницької роботи.	

Назва заходу	Витяг з інтернет-сторінки міні-проекту «Школа молодого споживача»	Фотоілюстрації заходу
Лайф-коучинг «Споживчий захист: головні гравці правового поля»	10 березня 2020 р. в КДКЕТ традиційно з нагоди Всесвітнього дня захисту прав споживачів проведено розширене засідання професійного клубу «Споживач та ринок» та волонтерського міні-проекту «Школа молодого споживача» - лайф-коучинг «Споживчий захист: головні гравці правового поля» (організатор – координатор волонтерського міні-проекту Константинова Н.В.). Коуч-тренером виступила Наталія Кожемяка - заступник начальника відділу правопросвітництва Криворізького місцевого центру безоплатної вторинної правової допомоги. Формат коучингу (в перекладі з англійської coaching - тренування або спільне досягнення) був орієнтований на активну командну роботу студентської аудиторії в процесі вирішення конкретних практичних ситуацій, що пов'язані із порушенням споживчих прав в сфері торгівлі, транспортних, комунальних послуг. Самостійно шукали нормативну інформацію в Інтернеті та правопросвітницьких буклетах. Доводили свою правоту, реагували на зауваження коуча, конструктивно рефлексували. Було цікаво та результативно. А результат полягав не тільки у підвищенні споживчої грамотності студентської аудиторії, а і мотивуванні «першачків» до активної життєвої позиції та волонтерської діяльності в рамках інформаційно-просвітницького проекту.	

Додаток Ж

Роботи волонтерів міні-проекту «ШМС», що брали участь у Міському фестивалі соціальної реклами «Я маю право», Регіональному фестивалі соціальної реклами «Технології перетворення світу – погляд молоді», Всеукраїнському конкурсі учнівських/студентських робіт на соціальну тематику

**ДРУЖЕ,
ТИ МАЄШ ПРАВО
НА ЦІКАВЕ
БАРВИСТЕ ЖИТТЯ!
СКОРИСТАЙСЯ ЦИМ!**

З перших днів, як народились, ми усі – **СПОЖИВАЧІ**,
Бо потреби певні маєм – на житло, тепло, харчі,
На здоровий відпочинок, побут, одяг і взуття,
Медицину і освіту – все для повного життя!

Кожен з нас в життєвих хвилях сам для себе капітан,
А навколо – послуг ріки та товарів океан!
Як у всьому розібратись? Де отримати знання
Розрізнити брак та якість, не купляти наманя?

В супермаркетах, на ринках продавців – аж греблю гнє!
Є сумлінні, є з хитринкою. Пам'ятайте головне:
Вам товари пропонують? Перейдіть в ощадрежим:
Очі – бачать, що купують! Розум – ввімкнений завжди!

Гаманець свій поважайте та грошима не смітіть,
А права порушать ваші – вмійте гідно захистити!
Є проблеми з маркуванням? Не збігається ціна?
Нестандартне зберігання? Чи на касі вже війна?

Всяк буває, тільки знайте: головна – то ваша роль,
Бо держава запевняє – покупець завжди **КОРОЛЬ**!
Є **ЗАКОН**, що визначає всі права споживачів:
Він надійно захищає нас від різних шахраїв.

Гарантує нам безпечний, доброякісний товар,
Обслуговування чесне та повагу наших прав.
Ще – відшкодування збитків, здобуття потрібних знань,
Що дозволять запобігти неприємним здивувань.

Інформація – то зброя споживацького буття,
Ваше збереже здоров'я, а, можливо, і життя!
Тож, правами користуйтеся, це – від успіху ключі.
ПРАГНІТЬ ШАНИ ТА ГУРТУЙТЕСЬ!
ЩАСТЯ ВАМ, СПОЖИВАЧІ!

Люди!!! Зупинимо сміттєву катастрофу!

Узагальнення результатів реалізації волонтерського міні-проекту «ШМС»

Параметр, що досліджується	Характеристика параметру
Результати роботи проекту	Волонтерський міні-проект пропонує своїй аудиторії конкретну програму, що супроводжується комп'ютерною презентацією (120-130 слайдів, відеоролики), розрахована на 1-1,5 години та містить 4-6 рубрик (їх кількість, зміст та інформаційний обсяг можуть змінюватись в залежності від вікової категорії слухачів та місця проведення заходу): • «Всі ми споживачі!» - історія впровадження Всесвітнього дня захисту прав споживачів, розвиток консьюмерського руху в світі, країні, місті, його законодавча підтримка; • «Захисти себе сам!» - практичні поради щодо свідомого вибору та відповідального споживання товарів, законного розв'язання конфліктних ситуацій; • «Дайджест недоброякісних товарів» - антипрезентація неякісних (небезпечних) товарів, що реалізуються на українському ринку; • Проект «Марка якості «Криворіжжя» - інформація щодо щорічних результатів реалізації муніципального проекту (підвищення якості та безпеки продуктів харчування, підтримка кращих місцевих товаровиробників); • Інтерактивна вікторина «Що ми за споживачі?» - виявлення рівня споживацької обізнаності аудиторії; • Відеолекторій «СПОЖИТИВ» - демонстрація та обговорення навчального відеоролику «Школярі у супермаркеті» (викликає жвавий інтерес у учнів); • «Майстер-клас від товаровознавців» - корисні та оригінальні споживацькі поради на всі випадки життя (рубрика дуже мобільна та супроводжується наочною демонстрацією); • Експрес-лабораторія «Куточок споживчих досліджень» (демонстрація найпростіших методів перевірки якості продуктів харчування в домашніх умовах). Кожний захід закінчується діалогом з аудиторією щодо новизни та практичної користі наданої інформації, враховуються зауваження та побажання. За роки активної роботи (в межах та за межами КДКЕТ) із широким загальом студентської, учнівської молоді, мешканцями міста, галузевими, владними структурами

волонтерською командою міні-проекту «Школи молодого споживача»:

- щорічно до Всесвітнього дня захисту прав споживачів та Всесвітнього дня якості на базі КДКЕТ проведено широкомасштабні просвітницькі заходи (круглі столи, конференції) із запрошенням учнів міських шкіл, представників торговельних та комерційних структур, органів влади, фахівців відділу з питань захисту прав споживачів апарату міської ради і виконкому, місцевих ЗМІ;

- охоплено виїзними інформаційно-просвітницькими програмами 14 місцевих та 2 сільські школи (загальна кількість учнівської аудиторії – більше 1000 осіб). Отримано офіційні подяки від адміністрацій багатьох шкіл;

- з просвітницькою метою взято участь в 6-х інформаційно-театралізованих програмах та благодійних заходах КДКЕТ для мешканців м-ну Ювілейний та Саксаганського р-ну м. Кривого Рогу із експрес-лабораторією «Куточок споживчих досліджень»;

- в межах співпраці КДКЕТ з ГМ АШАН Кривий Ріг взято участь в проведенні на площах АШАНу 2-х промоакцій «Презентація торгової марки», презентації еко-продукції «Острівці здорового харчування», 3-х святково-театралізованих програм, студентського флеш-мобу. Отримано дві подяки від дирекції ГМ АШАН;

- в межах співпраці та за замовленням Управління розвитку підприємництва виконкому Криворізької міської ради проведено масштабний моніторинг виконання умов 5-ти муніципальних проектів («Марка якості Криворіжжя», «Зігріємо турботою ветерана», «Найкраще – дітям», «Бізнес-клімат Криворіжжя», «Кривий Ріг – місто дитячих розваг») виробниками харчової продукції та суб'єктами підприємницької діяльності (досліджено близько 400 об'єктів). Отримано офіційну подяку від начальника управління;

- участь у Всеукраїнському Конкурсі «Найкращі соціальні проекти України-2015», що був ініційований ГО «Центр соціального лідерства» <http://forum.o2.ua/ua/projects/162;>

- участь в Регіональному студентському фестивалі соціальної реклами (перемога у 2018, 2019 р.р. у номінації «Слоган-реклама»: авторські вірші «Споживацький маніфест» та «Живи яскраво!»);

- участь у Всеукраїнському дистанційному конкурсі студентських та учнівських наукових робіт із соціальної

педагогіки/соціальної роботи (постер «Споживацький маніфест») <https://contest.zu.edu.ua/spojyvatskyi-manifest-55be26b4.html>

(творчу роботу волонтерів щодо захисту прав споживачів розміщено на веб-сторінці Першого Криворізького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги <https://www.facebook.com/pershuy.centr.bpvd>);

Роботи студентів-волонтерів «ШМС», що брали участь в означених заходах, представлено в **Додатку Ж**.

- участь у Першому Всеукраїнському форумі-фестивалі «Молодь як чинник формування позитивного іміджу міста» (в рамках Дня Європи у Кривому Розі, 2018 рік) (http://kdket.net.ua/ua/volon_shkola.htm);

- участь в організації та проведенні загальноміського Правового квесту для школярів «Я маю право!» (2018, 2019 р.р.).

Створено сторінку «Школи молодого споживача» на сайті КДКЕТ (http://www.kdket.net.ua/ua/volon_shkola.htm).

З метою підвищення фахової та споживчої грамотності студентсько-викладацької команди «ШМС»:

- в рамках співпраці з ГМ АШАН Кривий Ріг за два останніх роки проведено цикл з 7-ми професійно-практичних семінарів, тренінгів, практикумів;

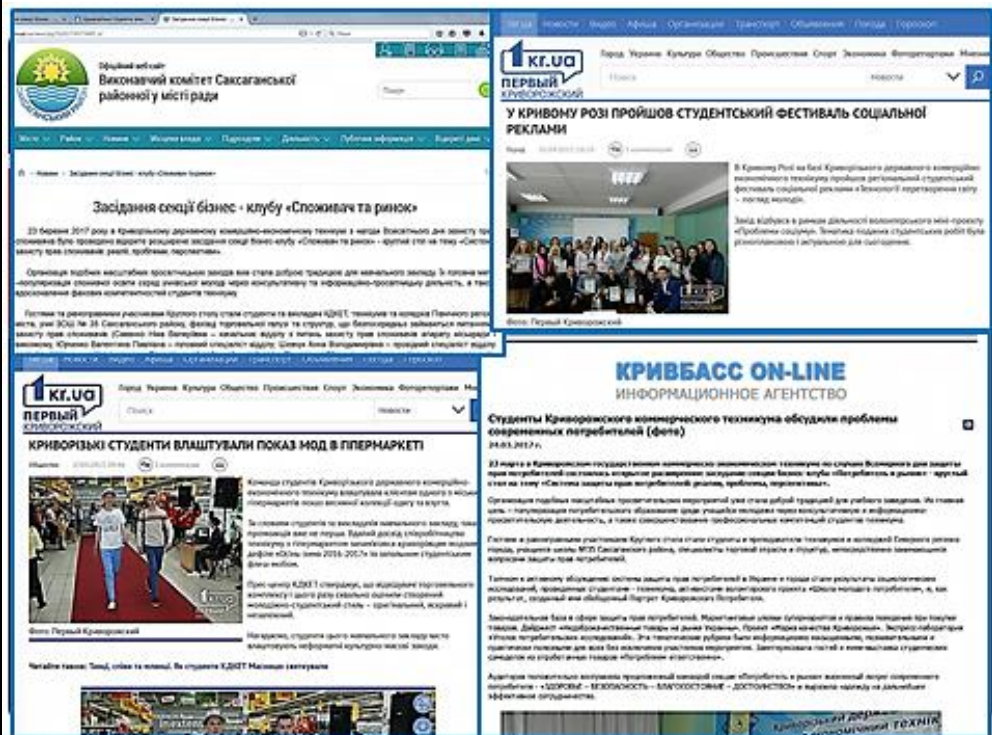
- в рамках співпраці з відділом з питань захисту прав споживачів апарату міської ради і виконкому проведено 4 спільних заходи (Круглі столи, конференції);

- в рамках співпраці з відділом правопросвітництва та взаємодії з суб'єктами надання безоплатної первинної правової допомоги Першого Криворізького міського центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги проведено 4 спільних заходи (Круглі столи, правовий квест, творча майстерня).

Найбільш масштабні та соціально корисні заходи (до Всесвітнього дня захисту прав споживачів, промоакції в АШАНі, моніторинги) освітлювались в ЗМІ, на офіційних сайтах та сторінках у Фейсбуці організацій-партнерів (Управління розвитку підприємництва виконкому Криворізької міської ради; Першого Криворізького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги), у репортажах ТРК «Рудана».

Телерепортажі за участі волонтерів проекту <https://drive.google.com/file/d/0BxVz1IdwW7nHbm8wY181TVpsN2M/view>

<https://www.youtube.com/watch?v=8N0r4sp0tQQ>

<http://newsvideo.su/video/8467512>

<https://rudana.com.ua/videos/den-zahystu-prav-spozhyvachiv>

Перспективи

З метою активізації інформаційно-просвітницької діяльності проекту у перспективі планується:

- розширення масштабів діяльності з сільськими школами Криворізького району та навчальними закладами професійної освіти;
- винайдення нових векторів співпраці над практично

корисними для міста проектами з управлінням розвитку підприємництва виконкому Криворізької міської ради (моніторинги, соціальні дослідження), відділом з питань захисту прав споживачів апарату міськради і виконкому та Криворізьким міським управлінням Головного управління Держпродспоживслужби (участь в спільних заходах для загальноосвітніх навчальних закладів міста); Першим Криворізьким місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги (спільні правопросвітницькі заходи, інформаційно-просвітницькі проекти для учнівського загалу, в т.ч. в соцмережах);

- участь в тематичних проектах місцевих телеканалів (в т.ч. інтернет-телебачення);

- налагодження співпраці з Громадською організацією «Асоціація «Союз споживачів Кривбасу»;

- участь в конкурсах, фестивалях відповідної тематики;

- створення в КДКЕТ консультативного центру «Школи молодого споживача» із консьюмерських питань; - розробка й підтримка відповідної сторінки у Фейсбуці

- підвищення інформативності та практичної корисності сторінки «ШМС» на веб-сайті КДКЕТ, відкриття рубрики «Споживацька абетка», поширення інформації у соцмережах.